

Godišnji izvještaj 2024.

Udruga Građanski aktivizam – GRAK
Poslovni centar “Centar novog života”
Sajmište 2/1, P-38, 44250 Petrinja
Tel: +385 91 622 4450
info@grakni.hr; <https://www.grakni.hr/>
Facebook: grakni.hr

Vremenski period:
1. siječnja – 31. prosinca 2024.

Vizija, misija i pravci djelovanja

VIZIJA UDRUGE GRAK:

Prepoznatljiva i utjecajna organizacija u društveno i kulturno razvijenoj zajednici.

MISIJA UDRUGE GRAK:

Osnažiti građane da kreiraju sadržaje koji potiču društveno-kulturni razvoj zajednice.

STRATEŠKI PRAVCI DJELOVANJA (2020.-2024.)

Postignuti rezultati prema strateškim smjernicama:

Pravac 1: Društveno-kulturni razvoj zajednice

Građani koji žive u nekoj zajednici najbolje osjete njene potrebe. Kada detektiramo potrebe možemo smisliti kreativne načine djelovanja i izražavanja, kako bi se problemi zajednice riješili ili barem umanjili. Mi smo uočili da naša zajednica treba podršku kako bi **oživjeli bogatu tradiciju pučke i umjetničke keramike**.

Također smo kao problem detektirali **nedostatak klubova u kojima se naši sugrađani mogu kreativno izražavati i provoditi slobodno vrijeme**. Tako je nastao **Otvoreni keramički atelje** koji smo kasnije preimenovali u Keramički atelje Petrinja. Udruga GRAK kontinuirano vodi ovaj atelje od 2020. godine.

Udruga GRAK aktivno sudjeluje u razvoju pješačke rute **Camino Banovina** koja je novi turistički proizvod naše županije.

Također smo suorganizatori **FLIK-a**, festivala lončarstva i keramike koji promiče lokalnu tradiciju i suvremenu umjetnost.

Pravac 2: Povećati građanski aktivizam i osnažiti lokalne udruge

Aktivni građani su uključeni u različite inicijative i organizacije civilnog društva kako bi sudjelovali u rješavanju problema s kojima je suočena njihova zajednica. Kada govorimo o organizacijama civilnoga društva u Hrvatskoj najčešće je riječ o udrugama. Svaku organizaciju treba razvijati, kontinuirano i planski. Udruge također trebaju organizacijski razvoj. Članovi se trebaju stalno educirati, analizirati probleme zajednice, pripremati projekte te pratiti trendove i prilike za financiranje pripremljenih projekata. Naravno, tu su i zakonske norme kojih se moramo pridržavati, knjigovodstvene obaveze, razne lokalne, nacionalne i EU strategije itd... Uz sve to treba misliti i na međuljudske odnose unutar organizacija, i naviše od svega, na zajedničku viziju i misiju jer je važno da vidimo jednak put ispred sebe.

Ovaj portal je upravo rezultat našeg rada na razvoju civilnog društva u Hrvatskoj. Želimo zagovarati aktivno građanstvo pa smo jedan dio portala namijenili upravo besplatnom savjetovanju udruga i onih koji tek planiraju registrirati udrugu. Za više informacija posjetite

naš link [**Savjetovanje udruga**](#)

2024. osnovali smo Forum udruga. Udržili smo 8 petrinjskih udruge koje pružaju usluge osobama starije životne dobi i osobama s invaliditetom. Cilj je aktivno djelovanje Foruma udruga u svrhu jačanja zagovaračke uloge lokalnih organizacija civilnog društva za zadovoljenje potreba ranjivih skupina. Započeli smo analizu trenutnog stanja usluga za ranjive skupine nakon potresa, i to u 5 područja djelovanja: socijalne usluge, zaštita zdravlja, cijeloživotno učenje, različiti aspekti slobodnog vremena, ljudska prava i sigurnost te civilno društvo koje promiče interes ranjivih skupina s ciljem poboljšanja kvalitete njihovog života u našem gradu.

Forum udruga je pokrenuo dvije zagovaračke inicijative:

1. Predlog za osnivanje Povjerenstva za osobe starije životne dobi - ostvareno
2. Predlog za osnivanje Kluba umirovljenika Petrinja i privremeno ga smjestimo u veliki kontejner u Centru novog života – u fazi realizacije

Pravac 3: Poticanje medusektorske suradnje

Partnerski odnos između javnih tijela i civilnoga društva su kamen temeljac učinkovitog kreiranja javnih politika i održivom razvoju zajednice.

Za rad keramičkog ateljea Petrinja prostor nam je ustupila županijska ustanova **Centar Natura SMŽ**. Rad ateljea sufinancira Grad Petrinja i Sisačko-moslavačka županija.

Udruga GRAK je kroz **FLIK** (festival lončarstva i kermike) intenzivno surađivala s Turističkom zajednicom Grada Petrinje i lokalnim lončarskim obrtom Valentina Valenta.

Kroz razvoj pješačke rute **Camino Banovina** smo surađivali s Gradom Petrinjom, Gradom Glinom, Općinom Topusko, Sisačko-moslavačkom županijom, Turističkom zajednicom Grada Petrinje, Turističkom zajednicom Topusko, Turističkom zajednicom Sisačko-moslavačke županije te udrugama (Planinarsko društvo ZRIN i Bratovština sv. Jakova).

Zajedničkim djelovanjem i suradnjom između Udruge GRAK i Turističke zajednice Grada Petrinje u lipnju 2024. godine Turistička zajednica Grada Petrinje pridružena je EUROPSKOJ KERAMIČKOJ RUTI VIJEĆA EUROPE (European Route of Ceramics – the Council of Europe). Europska ruta keramike certificirana je od strane Vijeća Europe od 2012. godine. Cilj joj je dati vrijednost kulturnoj baštini povezanoj s proizvodnjom keramike i njenom starom tradicijom, stvarajući održivu i konkurentnu turističku ponudu ne samo temeljenu na umjetničke produkcije i zbirke (radionice i muzeji), nego i na cjelokupni kulturni i društveni razvoj koji su ove destinacije živjele tijekom godina.

Temeljem rješenja Ministarstva kulture i medija utvrđeno je da Lončarstvo na području Petrinje ima svojstvo nematerijalnoga kulturnog dobra kako to definira Zakon o zaštiti i očuvanju kulturne baštine. Udruga GRAK jedan je od nositelja nematerijalnog kulturnog dobra zajedno s Matom Stanešićem, Silvijom Radoševićem i Obrtom Sunflower. Temeljem ovog rješenja, nositelji dobra dužni su provoditi mjere zaštite radi njezina očuvanja, sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i svim propisima koji se odnose na kulturna dobra.

Provedbom niza aktivnosti s 6 dionika u zajednici, ostvarena je suradnja: Grad Petrinja, Poslovne zone Petrinja – omogućen najam ureda za Udruge, Policijska uprava Sisačko-moslavačka – suradnja pri provedbi radionica !“Sigurnost na internetu“, Dom za odrasle osobe Petrinja – sudjelovanje korisnika u aktivnostima keramičkog ateljea Petrinja, Dom za starije osobe Petrinja – sudjelovanje korisnika na radionicama psihosocijalne podrške, Top terme Topusko - održavanje radionice psihosocijalne podrške.

Novi ured udruge GRAK u Centru novog života

Od 1.4.2024. Udruga GRAK po prvi put od osnivanja ima svoj službeni ured. U travnju 2024. godine povećale su se potrebe udruge za uredom. Zato smo se smjestili u petrinjskom Centru novog života, Sajmište 2/1, Petrinja, modularnom poslovnom centru koji je izgrađen nakon potresa. Nabavili smo namještaj i opremu i opremili ured u kontejneru veličine 11 m².

PROJEKTI UDRUGE

BROJ PROVEDENIH PROJEKATA U 2024.:

BROJ ZAPOSLENIH OSOBA: 20

Keramički atelje Petrinja

Zahvaljujući finansijskim sredstvima Sisačko-moslavačke županije u iznosu od 900,00 €, Grada Petrinje u iznosu od 1.600,00 € i vlastita sredstva Udruga GRAK u iznosu od 1.500,00 € te volonterskim doprinosom članova Keramički atelje Petrinja je cijelu godinu bio otvoren za sve naše sugrađane. Nabavljamo glinu, boje, glazure i sitni alat te smo nastavili provedbu keramičkih radionica koje smo u Petrinji započeli u veljači 2020. godine.

Kroz naše smo aktivnosti proteklih godina u suradnji s lokalnim lončarima ponovno oživjeli tradicionalno lončarstvo. Više od 200 naših sugrađana, nakon potresa smo uključili u izradu predmeta od keramike. Glina je fantastična antistresna terapija jer potiče kreativnost te omogućava smirenje i usporavanje uma. To nam je bilo važno u vrijeme svakodnevnih potresa i nakon njega u fazi revitalizacije i obnove Grada te je Keramički atelje privukao puno naših sugrađana.

Od edukacijsko-prezentacijskog centra Natura SMŽ, javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije smo dobili prostor i tamo nastavili rad Keramičkog ateljea Petrinja. Vjerujemo da smo građanima u 2024. godini popravili kvalitetu života i potaknuli njihovu uključenost u zajednicu. U rad Keramičkog ateljea Petrinja i u ovoj godini uključili smo nove korisnike koji su prva znanja o izradi keramike stekli uz pomoć naših volontera.

GLAVNI CILJ projekta je osnažiti uključivu zajednicu organizirajuću aktivnosti za slobodno vrijeme naših sugrađana, podržati turističke potencijale grada, poticati razvoj keramičke umjetnosti i oživjeti zanimanje lokalnih stanovnika za tradicionalno lončarstvo i keramičku umjetnost po kojoj je Petrinja nekada bila čuvena.

Osim toga, rad s glinom je odlična antistresna terapija. Projekt je potaknuo i razvio kreativnost korisnika, a zajednica je dobila nove ljude koji će dalje raditi na razvoju umjetničke keramike u Petrinji.

U projektu je sudjelovalo 80 osoba kod kojih se kroz edukaciju i mentorstvo razvilo znanje i vještine o primjenjenoj keramičkoj umjetnosti, na temeljima petrinjskog tradicionalnog lončarstva. Prostor ateljea, opremu, alate, glinu i boje trenutno koristiti 40 naših sugrađana.

Projekt izravno promiče lončarstvo, jednu od tradicijskih kulturnih vrijednosti petrinjskog područja i usmjeren je osnaživanju lokalnih stanovnika kako bi aktivno sudjelovali u obnovi, očuvanju i njegovanju i kulturne baštine petrinjskog područja.

U ovom projektu provodili smo radionice umjetničke keramike na kojima smo suvremeno dekorirali predmete koji su se u Petrinji tradicionalno izrađivali od naše gline: stucke, zdjele, tanjure, šalice, vase, vrčeve i sl. U projekt je bio uključen petrinjski lončar Silvio Radošević koji je bio i voditelj radionica oblikovanja gline na lončarskom kolu.

Sugrađanima smo ponudili korištenje Keramičkog ateljea i nakon završetka projekta. Naši će sugrađani i dalje moći koristiti lončarska kola, peći, alate i sav potreban keramičarski pribor. Sredstvima ovog projekta nabavili smo dovoljne količine gline, boja i glazura.

Period provedbe 1.1.2023. – 31.12.2023.

Ukupna vrijednost projekta 4.000,00 €

Fotografija prikazuje prostor Keramičkog ateljea Petrinja u Edukacijsko-prezentacijskom centru Natura SMŽ. Veliko hvala našim domaćinima koji su nam ustupili ovaj prostor.

Camino Banovina - ruta koju možete prehodati u četiri dana

U mrežu europskih Camino puteva uvrštena je nova dionica hrvatskog Camina – „Camino Banovina“. Ruta slijedi puteve hrvatskih hodočasnika koji su od 13. stoljeća prolazili tim krajem putevima sv. Jakova prema Santiago de Composteli. Cijela ruta Camino Banovine duga je 75 kilometara i prosječan ju čovjek može prehodati za 4 dana.

Predsjednica udruge GRAK i Camino hodočanica, Palma Miličević inicirala je obnavljanje rute Camino Banovina. Ideju je predložila Turističkoj zajednici Grada Petrinje i Bratovštini sv. Jakova. Njima se ideja jako svidjela i naša Camino priča je krenula.

Udruga GRAK je kao partner nastavila aktivno sudjelovati u projektu "Camino Banovina - Tematska turistička staza". Projekt se odnosi na razvoj hodočasničkog turizma Sisačko-moslavačke županije. Ova staza integralni je dio hrvatske i europske mreže puteva sv. Jakova - Camino de Santiago. Nositelj projekta **Turistička zajednica Sisačko-moslavačke županije**. Organizator je **Bratovština sv. Jakova**, a ostali partneri su: **Sisačko-moslavačka županija, Grad Sisak, Grad Petrinja, Grad Glina, TZ Grada Petrinje, TZ Grada Siska, HPD ZRIN i naša udruga GRAK**. Zajedno smo odradili pripreme za otvaranje Camino rute, novog turističkog proizvoda naše županije. Ova vas ruta vodi u skriveni kutak Hrvatske, na povijesnoj granici carstava, sa šarmantnim gradovima i selima te predivnim šumama.

Označili smo rutu, napravili smo pečate koji se sakupljaju na putu i stavljuju u hodočasničku putovnicu. Na kraju hodočasnik može dobiti compostelu - uvjerenje da je prehodao put. Udruga GRAK je pokrenula **facebook stranicu Camino Banovina**, Bratovština sv. Jakova je napravila **web stranicu Camino Banovina**.

2024. godine Camino Banovina je manifestacija koja se organizirala od 27.4. do 30.04.2024.

FLIK- festival lončarstva i keramike

Živjeti u Petrinji, a ne voljeti tradicionalno lončarstvo, to je nemoguće. Međutim, možemo li iz te tradicije graditi i našu budućnost? Može li Petrinja opet biti čuvena po svojim lončarima i keramičarima? To je bila tema kojom se naša udruga počela baviti od 2017. godine kada smo krenuli s projektima revitalizacije petrinjskog lončarstva i korištenja lokalne gline kao medija kojom lijepimo zajednicu.

FLIK 2024. održan je 18. i 19. svibnja 2024. u Centru novog života, privremeni poslovni centar grada Petrinje. Za posjetitelje i sudionike FLIK-a organizirane su brojne **radionice** u organizaciji Keramičkog ateljea Petrinja:

Radionica Vatrena skulptura PetrinjGrad

Voditeljica radionice Sandra Ban, interdisciplinarna je umjetnica s 30 godina profesionalnog djelovanja, danas živi i radi u samoodrživom ateljeu u prirodi fokusirana na vizualizaciju kroz medij gline, keramike i eko art uz video i kolektivne performanse skulpturalnog slikarstva.

Za Petrinju je osmisnila i provela radionice izrade skulpture PetrinjGrad koja simbolično predstavlja niz nadogradivih kućica, domova za kojima nakon potresa žude mnogi Petrinjci. Početna radionica provodila se od 6. do 8. svibnja u Keramičkom ateljeu Petrinja gdje su članice ateljea izrađivale kućice i prepoznatljive građevine Petrinje poput crkve sv. Lovre. U izgradnji PetrinjGrada sudjelovale su: Gordana Barić, Višnja Dejanović, Iva Fištrek, Dijana Sabolić, Palma Miličević, Manda Šalić, Lana Jarža i Roberta Jakovović.

Radionica PINCH (pinč) POT tehnika modeliranja gline

Gosti Keramičkog ateljea Petrinja i udruge GRAK, rezidencijalni umjetnici koji u Petrinji borave u sklopu programa „Culture Moves Europe“ vodili su radionicu PINCH POT.

To je jedna od najranijih tehnika za izradu posuda izvlačenjem gline prstima kako bi se oblikovala posuda. Ta je tehnika i danas itekako prisutna u izradi keramike.

Paula Guerra Chamorro, poznata keramička umjetnica iz Čilea koja sada živi u Valenciji, u Španjolskoj. Dugogodišnja je samostalna umjetnica i iza sebe ima brojne mozaike koje radi od keramike.

Giuseppina Battistella

(Giuppi) je keramička umjetnica iz Italije, iz Padove. U Padovi vodi tečajeve i radionice keramike.

Duane Bahia Benatti,

talijansko/brazilski umjetnik koji nam je došao iz Leipziga, Njemačka, magistar je slikarstva i keramike.

Uz umjetnike radionicu je

vodila i njihova asistentica Ivana Stanić.

Radionice za lončarskim kolima

provodili su članovi Keramičkog ateljea Petrinja:

Sonja Rokić, Dijana Sabolić,

Gordana Barić, Manda Šalić, Matija Majdančić i Silvio Radošević koji je prezentirao rad na lončarskom kolu prilagođenom za osobe s invaliditetom. Zainteresirani odrasli i djeca u pratnji s roditeljima, mogli su tijekom dva dana festivala naučiti osnovne vještine rada za lončarskim kolom.

Keramički atelje Petrinja se predstavio radovima

svojih korisnika: Silvio Radošević, Višnja Dejanović, Dijana Sabolić, Gordana Barić i voditeljica ateljea Palma Miličević.

Festival lončarstva FLIK 2024. posjetilo je 366 osoba iz raznih dijelova HR, te posjetiocu iz Slovenije .

Video Flik 2024:

https://www.youtube.com/watch?v=uUZ2fuFqpQM&ab_channel=UdrugaGrAk

Festival lončarstva FLIK 2024. financiran je sredstvima Sisačko-moslavačke županije u iznosu od 200,00 € vlastitim sredstvima Udruge GRAK u iznosu od 850,00 € i volonterskim doprinosom članova Keramički atelje Petrinja.

Pravo na aktivan život

U 2024. godini nastavili smo provedbu projekta Pravo na aktivan život financiran sredstvima EU fonda i Ureda za udruge Vlade RH, temeljem javnog poziva za male i srednje projekte u okviru Programa Impact4Values. Odobrena finansijska podrška obuhvaća 14 mjeseci provedbe projekta.

PROVODITELJ PROJEKTA: Udruga GRAK

VRIJEME PROVEDBE: 1.10.2023. – 30.11.2024.

VRIJEDNOST PROJEKTA: 29.986,75 €

CILJ PROJEKTA: Uključivanje osoba starije životne dobi i osoba s invaliditetom u kulturni i društveni život grada.

Provedbom projekta „Pravo na aktivan život“ želimo doprinijeti kvalitetnom i ravnopravnom sudjelovanju socijalno ugroženih skupina u svim segmentima društva.

Provedba projekta je zamišljena na način da u konačnici imamo dva rezultata:

1. REZULTAT: Ojačana zagovaračka uloga lokalnih organizacija civilnog društva za zadovoljenje potreba ciljanih skupine (osobe u riziku od socio-ekonomskog isključenja, prvenstveno osobe starije životne dobi i OSI)
2. REZULTAT 2: Povećana podrška ranjivim skupinama u uključivanju u zajednicu

Zagovaračka kampanja kroz forum udruga - zajedničko djelovanje lokalnih udruga.

Aktivnosti usmjerenе на:

- povećanoj podršci ljudskim pravima, informiranju o pravima i dostupnim uslugama, poticanje međusektorske suradnje, psihosocijalna podrška, izrada mini vodiča o dostupnim uslugama i informacijama o zakonodavnem okviru.
- otklanjanje problema poput nedovoljne socijalne interakcije, usamljenosti, slabe informiranosti i ili dezinformiranosti;
- uključivanje starijih osoba i osoba s invaliditetom u aktivnosti Keramičkog ateljea;
- uključivanje u volonterske programe udruga;
- radionice na temu sigurnost na društvenim mrežama i kako spriječiti prevare na štetu ranjivih skupina.

Ostvareni rezultati:

Ojačana zagovaračka uloga lokalnih organizacija civilnog društva za zadovoljenje potreba ciljanih skupine (osobe u riziku od socio-ekonomskog isključenja, prvenstveno osobe u mirovini i OSI)

- Prema lokalnoj samoupravi uputili smo dvije zagovaračke inicijative:
Inicijativa za osnivanje Povjerenstva za osobe starije životne dobi – osnovano Povjerenstvo za osobe starije životne dobi
Inicijativa za osnivanje Kluba umirovljenika – iznalaženje prostora u kojem će lokalne udruge organizirati aktivnosti, prostor u kojem bi se starije osobe mogle družiti i organizirano provoditi slobodno vrijeme. Prostor od Grada Petrinje smo dobili (kontejner u Centru novog života 50m2). Trenutno smo u fazi prikupljanja sredstava i opremanja prostora.
- Formiran i aktivan Forum udruga u kulturi i socijali u kojem djeluje osam udruga: Udruga GRAK, Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruga BRAVO za zaštitu zdravlja, prevenciju bolesti i tjelesnu aktivnost, Udruga "Naš život", Udruga PSO pomoć starijim osobama, Udruga Banija danas, Udruga STAR Petrinja, Udruga umirovljenika Grada Petrinje.
- Provedene konzultacije s pripadnicima i pripadnicama ciljane skupine o njihovim potrebama.
- Održana tri javna događaja na teme od značaja za lokalne politike socijalnog uključivanja, obrađene iz perspektive EU vrijednosti i relevantnih politika i na tim događanjima provedene konzultacija s pripadnicima ciljane skupine o njihovim potrebama:
2.10.2023. povodom obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba
5.12.2023. povodom obilježavanja Međunarodnog dana volontera
11.5.2024 povodom obilježavanja Međunarodnog dana kretanja.
- Provedena facebook kampanja na temu volontiranja – rezultati:
Uključeno 5 organizacija civilnog društva
4 organizacije provodile volonterske programe
Osmišljeno i promovirano 16 volonterskih programa, sklopljeno 28 volonterskih ugovora i održano 585 volonterskih sati.
- Održano 6 radionica psihosocijalnog osnaživanja, 3 radionice na temu „Sigurnost na internetu“.
- Izrađen i tiskan Vodič o pravima ranjivih skupina (500 primjeraka).
- U projektne aktivnosti uključena 591 osoba , a ciljnu skupinu čini njih 269.

S 15 dionika u zajednici u sklopu projekta ostvarena je suradnja na socijalnom uključivanju ranjivih skupina: Grad Petrinja, Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruga BRAVO za zaštitu zdravlja, prevenciju bolesti i tjelesnu aktivnost, Udruga "Naš život", Udruga PSO pomoć starijim osobama, Udruga Banija danas, Udruga STAR Petrinja, Udruga umirovljenika Grada Petrinje, Hrvatsko planinarsko društvo Zrin Petrinja – zajedničke aktivnosti na otvorenom, šetnja i branje medvjedeg luka, Centar Natura SMŽ – posjet centru i stručno predavanje; Ugovor za korištenje prostora za Keramički atelje, Poslovne zone Petrinja – omogućen najam ureda za Udruge, Policijska uprava Sisačko-moslavačka – suradnja pri provedbi radionica "Sigurnost na internetu", Dom za odrasle osobe Petrinja – sudjelovanje korisnika u aktivnostima keramičkog ateljea Petrinja, Dom za starije osobe Petrinja – sudjelovanje korisnika na radionicama psihosocijalne podrške, Top terme Topusko - održavanje radionice psihosocijalne podrške.

ZAŽELI za dostojan život u Petrinji

Za projekt „ZAŽELI za dostojan život u Petrinji“ odobrena su novčana sredstva Europskog socijalnog fonda plus kroz Programa “Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.”, poziv: Zaželi – prevencija institucionalizacije, SF.3.4.11.01.

23. veljače 2024. potpisani je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, Kodni broj: SF.3.4.11.01.0166 između Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kao posredničkim tijelima i Građanskog aktivizma kao korisnika bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda plus.

Ukupna vrijednost projekta je 742.500,00 EUR

Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda plus u 100% iznosu. Iznos bespovratnih sredstava: Sredstva EU (85%), sredstva proračuna RH (15%)
Projekt ZAŽELI za dostojan život u Petrinji SF.3.4.11.01.0166 provodimo na području gradova Petrinje i Siska u trajanju od ukupno 36 mjeseci.

Razdoblje provedbe projekta: od 23.2.2024. do 23.2.2027.

Pružanje usluge potpore i podrške starijim osobama i osobama s invaliditetom započeo je 01.05.2024. i na taj datum zaposlili smo 15 djelatnica koje su pružale potporu i podršku u svakodnevnom životu za 105 starijih osoba i osoba s invaliditetom.

Cilj projekta:

Cilj projekta je povećanje socijalne uključenosti i prevencija institucionalizacije ranjivih skupina osiguravanjem dugotrajne skrbi.

Specifični cilj je pružanje usluge potpore i podrške u svakodnevnom životu starijim osobama i osobama s invaliditetom na području Grada Petrinje, Siska i pripadajućih sela i gradskih četvrti.

Aktivnosti projekta:

Zapošljavanje pružatelja usluga za najmanje 6 pripadnika ciljne skupine za:

- Organiziranje prehrane
- Obavljanje kućanskih poslova
- Održavanje osobne higijene
- Zadovoljavajuće drugih svakodnevnih potreba
- Praćenje i kontrola izvršenih usluga
- Nabava i podjela paketa kućanskih i osnovnih higijenskih potrepština
- Komunikacija i vidljivost
- Upravljanje projektom i administracijom

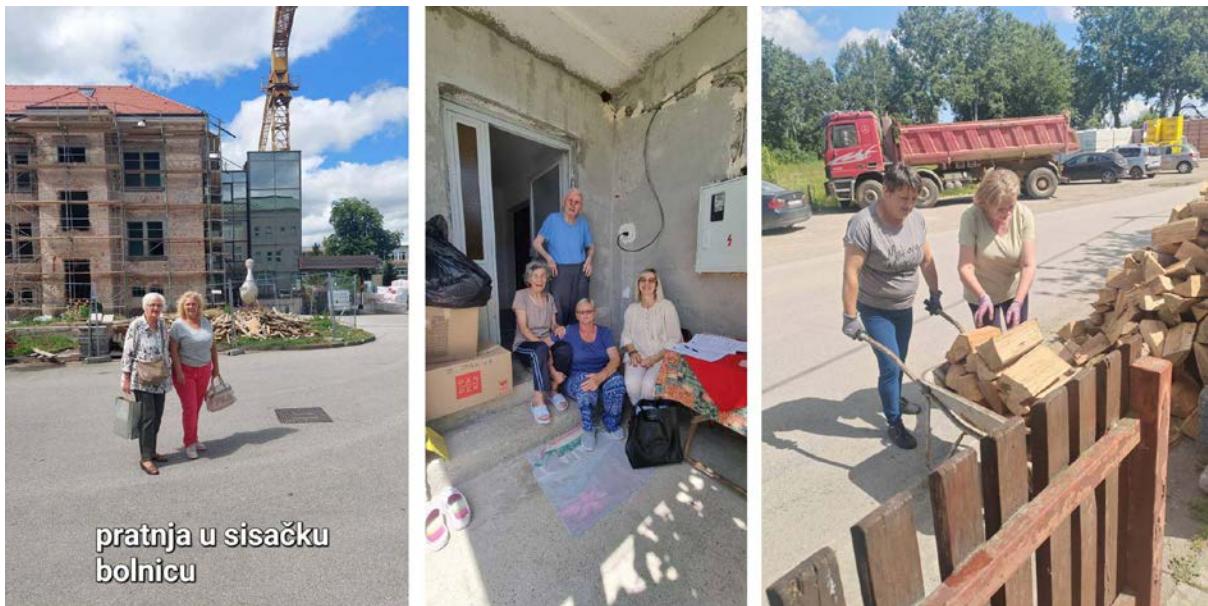
Rezultati:

Pruženo 600 mjesечnih usluga potpore i podrške od strane 15 pružatelja usluga za 105 pripadnika ciljne skupine s pripadajućim paketom kućanskih i osnovnih higijenskih potrepština kroz projekt.

Projekt će se provoditi 36 mjeseci dok će se usluga potpore i podrške pružati kroz 33 mjeseca.

Podržane ciljne skupine koje će biti uključene u projekt i kojima će se omogućiti pružanje usluge potpore i podrške u svakodnevnom životu su:

- Osobe starije od 65 godina
- Odrasle osobe s invaliditetom

Glinena priča

2017. godine smo započeli projekt revitalizacije petrinjskog lončarstva. Odlučili smo lončarstvo, gotovo izumrli stari zanat po kojem je naša zajednica bila prepoznatljiva, iskoristiti kao zanimljivu socijalnu inovaciju. U projekt smo uključili čak 20 osoba iz teško zapošljivih skupina, među kojima su bile i osobe s invaliditetom. Projekt je u zajednici ostao zapamćen po svojoj Facebook stranici koju smo nazvali Glinena priča. 2024. godine Glinena priča započela je novo poglavlje.

U ovom ćećemo projektu u rad Keramičkog ateljea Petrinja aktivno smo uključili 17 osoba s invaliditetom koje žive u Petrinji i Sisku te javnosti poslati poruku kako je kultura neizostavni dio razvoja svake osobe, pa tako i osobe s invaliditetom.

Vrijeme provedbe projekta je 26.7.2024. - 26.7.2025.

Vrijednost projekta: 8.000,00 EUR

Partner u projektu je Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije.

Projekt Glinena priča financira Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Program umjetničke rezidencije u Petrinji

U periodu od 13. svibnja do 11. srpnja 2024. godine u Petrinji su boravila tri keramička umjetnika. Udruga GRAK je kroz Keramički atelje Petrinja domaćin prve umjetničke rezidencije u našem gradu kroz program Culture Moves Europe uz finansijsku pomoć Europske unije.

Cilj rezidencijalnog programa je

Kreirati: uključiti se u kolektivni kreativni proces u potrazi za stvaranjem novog umjetničkog/kulturnog djela.

Povezati: razviti mrežu profesionalaca, ojačati profesionalni razvoj sudionika, razviti novu publiku.

Rezidencija je doprinijela razvoju domaće suvremene umjetničke scene, te ojačala kapacitete i kredibilitet Udruge GRAK i Keramičkog ateljea Petrinja.

U ovom projektu ugostili smo 3 keramička umjetnika, pružili im potrebnu logistiku, podržali ih, povezali sa zajednicom, omogućili im interakciju s drugim umjetnicima i razvijali njihova znanja i vještine kroz rad s prirodnom glinom, koje u našoj zajednici ima u izobilju. Mnogi hrvatski umjetnici stvarali su svoja djela upravo od naše gline.

Paula Guerra Chamorro, poznata keramička umjetnica iz Čilea koja sada živi u Valenciji, u Španjolskoj. Dugogodišnja je samostalna umjetnica i iza sebe ima brojne mozaike koje radi od keramike.

Giuseppina Battistella (Giuppi) je keramička umjetnica iz Italije, iz Padove. U Padovi vodi tečajeve i radionice keramike.

Duane Bahia Benatti, talijansko/brazilski umjetnik koji nam je došao iz Leipziga, Njemačka, magistar je slikarstva i keramike.

U Gradskoj munjari u Petrinji je od 1. do 10. srpnja bila otvorena izložba keramike na kojoj svoje rade zajedno izlagali keramički umjetnici na rezidencijalnom boravku u Petrinji i članovi Keramičkog ateljea Petrinja.

Oduševljena prirodom i Edukativno-prezentacijskim centrom Natura SMŽ, čileanska umjetnica Paola Guerra Chamorro koja je u sklopu zajedničke suradnje Edukativno-prezentacijskog centra Natura SMŽ i Keramičkog ateljea Petrinja, boravila u Petrinji, Naturi SMŽ ostavila je trajni ukras i uspomenu na njezin boravak.

Riječ je o prekrasnom mozaiku kojim je ukrasila ulaz buduće suvenirnice koji će EPC Naturu trajno povezivati s kulturom i umjetničkim senzibilitetom ove čileanske umjetnice.

Giuseppina Battistella (Giuppi), nakon završenog projekta Rezidencije zaljubila se u petrinju i ostala do kraja 2024. godine.

Nekako, jednostavno nešto u njoj joj nije dalo da napusti ovaj mali grad koji joj je ušao pod kožu i duboko u srce. Udruga GRAK je uspjela pronaći finansijska sredstva za njen ostanak do kraja godine. Giuppi je preuzeila ulogu voditeljice mnogih radionica u ateljea u koji dolazi sve više građana naučiti oblikovati glinu.

Baza volontera i Baza organizatora volontiranja

Udruga GRAK je u 2024. godini nastavila s održavanjem baze volontera, u kojoj je upisano 27 građana koji su iskazali interes za volontiranjem a koji su tijekom godine ostvarili 849 volonterska sata kroz 5 volonterskih programa.

Udruga GRAK kontinuirano objavljuje iskaze interesa i potrebe za volonterima koje GRAK upućuju i u druge neprofitne organizacije s područja grada Petrinje. Pozivi za volontiranje, volonterima upućuju se putem Facebook, Instagram i web stranica. Zainteresirani građani koji su iskazali interes za volontiranje dobivaju informacije o potencijalnim volonterskim programima u zajednici.

2024. godine proveli smo Facebook kampanju na temu volontiranja.

Rezultati kampanje:

1. Uključeno 5 organizacija civilnog društva
2. 4 organizacije provodile volonterske programe
3. Osmišljeno i promovirano 16 volonterskih programa, sklopljeno 28 volonterskih ugovora i odrđeno 585 volonterskih sati.

Ostale aktivnosti

Uključeni smo i u ostale segmente u zajednici.

Naši članovi su aktivni članovi zajednice , imamo predstavnike u raznim segmentima, tijelima i radnim skupinama u Gradu Petrinji i šire.

Svibanj 2024.

Sudjelovali smo na Masterclass u okviru Programa Impact4values

Povezivanje lokalnih zajednica s EU institucijama u zaštiti EU vrijednosti na temu „EU vrijednosti na djelu“

Na ovoj su edukaciji sudjelovala je Manda Šalić iz naše udruge.

Radio emisija Trenica, Petrinjskog radija

govorili smo o problemima starijih osoba u Petrinji, aktivnostima udruge koje pridonose zaštiti prava ranjivih skupina sugrađana te promiču njihove interese.

Srpanj 2024.

U Gradskoj munjari organizirali smo prvu izložbu Keramičkog ateljea Petrinja.

Keramički atelje Petrinja je ostvario puno više od onoga što smo planirali u početku, kada smo 2020. godine provodili projekt Otvoreni keramički atelje. Mislili smo, tijekom 2 godine uključit ćemo 200 sugrađana u edukacije o izradi keramike. I to je to. Nakon završetka projekta, kada se zatvore izvori financiranja, aktivnosti se obično ugase. Ali mi se nismo dali. Unatoč stalnom problemu s prostorom (selili smo se 4 puta!), atelje je nastavio s radom i 2 godine kasnije. Nije bilo novaca za plaće ili honorare voditelju ateljea i radionica, ali bilo je volontera koji su organizirano dežurali tamo i provodili edukacije. Međusobno smo dijelili ono što smo naučili. naša je udruga kroz male projekte osigurala potrebne materijale za rad. Trenutno smo u prostoru centra NATURA, preko programa javnog rada HZZ-a imamo zaposlenike koji kod nas stječu iskustva i radne navike, i dalje organiziramo edukacije, i dalje okupljamo zaljubljenike u keramiku, sudjelujemo u organizaciji FLIKa, atelje je otvoren svaki radni dan, domaćini smo prve umjetničke rezidencije u Petrinji koja se financira kroz program Kreativna

Europa, i kao krunu našeg rada, organizirali smo našu prvu izložbu u Petrinji, u Gradskoj Munjari.

Javni razgovor, druženje petrinjskih udruga i građana – osoba starije životne dobi na temu položaja osoba starije životne dobi u našem gradu

Udruga GRAK je prva organizacija u našem gradu koja je pokrenula ovu inicijativu.

Na razgovor smo pozvali sugrađane u godinama i predstavnike udruga koje provode aktivnosti za tu dobnu skupinu. U razgovoru smo se dotakli raznih tema i problema vezanih za život starijih osoba u Petrinji. Mada čine 1/4 ukupnog stanovništva, nemaju klub umirovljenika ili sličan prostor u kojem se mogu okupljati.

Na kraju godine i niza zagovaračkih inicijativa u Gradu Petrinji osnovano je **Povjerenstvo za osobe starije životne dobi.**

Online kampanja „Živi jednakost, slavi raznolikost!“ u suradnji s Agencijom lokalne demokracije Sisak.

Online kampanja „Živi jednakost, slavi raznolikost!“ provodi se u sklopu istoimenog projekta, a njezin cilj je pokazati utjecaj organizacija civilnog društva na zajednicu i upoznati širu publiku s njihovim radom. Fokus kampanje je na onim organizacijama koje su posvećene zaštiti ljudskih prava, promicanju uključivosti, njegovanju kulture mira i pružanju podrške marginaliziranim skupinama, uključujući migrante, ranjivo stanovništvo i manjinske skupine unutar naše zajednice i županije.

Kroz javnu kampanju javnost je informirana o radu organizacija civilnog društva, s naglaskom o važnosti izgradnje solidarne i uključive zajednice.

Kolovoz 2024.

Keramički atelje Petrinja

Posjetila nas je velika grupa, 30-tak Nijemaca iz Heidenheima. Za njih smo organizirali 4 radionice na kojima smo radili različite tehnike izrade keramike. Promovirali smo Petrinju, našu bogatu lončarsku prošlost i sadašnju živahnu keramičku scenu.

Rujan 2024.

Sudjelovali smo na Masterclass u okviru Programa Impact4values

EU VRIJEDNOSTI NA DJELU. Vrhunski predavači su s nama podijelili svoja iskustva o tome kako kombinacija podizanja svijesti, zagovaranja i mobilizacije može promijeniti diskurs i pravne okvire, kao i institucionalne prakse.

Dosta smo radili na pripremama javnozagovaračkih kampanja, dotakli se ključnih dionika i zagreбли što je sve potrebno za utjecaj na institucije i politike.

Ovo je također bila prilika za razvoj prekogranične suradnje jer je Masterclass okupio više od 50 organizacija iz Slovenije i Hrvatske.

Na ovoj su edukaciji sudjelovale su Manda Šalić i Palma Miličević iz naše udruge.

Prva sjednica Povjerenstva za osobe starije životne dobi Grada Petrinje

Dana 23.9.2024. u prostorijama Gradske uprave u Petrinji održana je 1. sjednica Povjerenstva za osobe starije životne dobi Grada Petrinje. Povjerenstvo je osnovano u srpnju ove godine na inicijativu 8 lokalnih udruga koje provode aktivnosti za starije osobe, a djelovat će kao savjetodavno tijelo gradonačelnice. Na prvoj sjednici Povjerenstva sudjelovala je gradonačelnica Grada Petrinje Magdalena Komes te 13, od ukupno 14 članova Povjerenstva.

Na sjednici je prihvaćen Poslovnik Povjerenstva, a razgovaralo se i o zadaćama Povjerenstva koje uključuju razvoj i unaprjeđenje kvalitete života i socijalnih usluga za starije i nemoćne osobe koje žive na području Grada Petrinje, izradu Programa rada s konkretnim zadacima vezanim za kulturne, sportske i društvene aktivnosti, organiziranje predavanja, okruglih stolova, tribina i komunikacija s javnošću, a sve s ciljem uključenja starije populacije u život zajednice i stvaranja uvjeta za kvalitetno i aktivno starenje u našem gradu.

Povjerenstvo će također izraditi Akcijski plan usmjeren na istraživanje stvarne uključenosti starije populacije u udruge, institucije, programe i aktivnosti koje se odvijaju na području Grada Petrinje, te razmatranje mogućnosti umrežavanja svih sudionika javnog i civilnog sektora u pružanju socijalnih, zdravstvenih i kulturnih usluga starijim osobama i umirovljenicima, te njihovo informiranje o pravima i mogućnostima za uključenje.

Jedna od dobrih strana udruga je to što smo često inicijatori pozitivnih promjena u našoj zajednici. U ovom smo slučaju kroz projekt "Aktivni u zajednici" oživjeli forum lokalnih udruga, a onda zajedno krenuli razmišljati kako ćemo život starijih i nemoćnih osoba u našem gradu učiniti boljim. Inicijativu za osnivanje ovog povjerenstva je pokrenulo čak 8 gradskih udruga koje skrbe o starijim osobama! Malo je zajednica koje imaju tako složne udruge ❤️

Listopad 2024.

Obilježen Međunarodni dan starijih osoba – tiskanje i podjela prvog Vodiča s korisnim informacijama „Petrinja za starije generacije“

Zadnji popis stanovništva iz 1991. pokazuje da od ukupno 19 950 osoba koje žive u Petrinji, čak 4657 osoba je starije o 65 godina, a to je 23% stanovništva. 3056 sugrađana ima između

55 i 65 godina."

Udruga GRAK i nedavno osnovano Povjerenstvo za osobe starije životne dobi Grada Petrinje na privremenoj Gradskoj tržnici obilježili su ovaj dan, a obilježavanju se pridružila i gradonačelnica Grada Petrinje Magdalena Komes.

Gradonačelnica je naglasila kako cijeni rad civilnih udruga te im zahvalila na aktivnom radu kojim upotpunjaju djelovanje Grada: „Mi kao Grad ne možemo ispuniti sve potrebe naših stanovnika niti što se tiče finansijske prirode niti ljudskih resursa. Nastojimo koliko god možemo, ali uvijek ostaje jedan dio prostora koji otvoren za udruge koje daju dodatnu kvalitetu životu različitih korisnika.“

Ovom je prigodom podijeljen i besplatni Vodič s korisnim informacijama koje će udruge kroz svoj rad dijeliti i korisnicima na terenu.

Vodič za osobe starije životne dobi moguće je preuzeti na <https://petrinja.hr/download/vodic-za-osobe-starije-zivotne-dobi/?wpdmdl=38144&refresh=66fd38119898f1727870993>

Suradnja sa Zakladom Zamah

U tjednu volontiranja kroz Erasmus projekt PAVE 12 mladih iz različitih država EU proveli su dva nezaboravna dana na području Banovnine, gdje su pomagali socijalno ranjivim osobama.

Mladi iz Poljske, Hrvatske, Španjolske, Irske, Francuske, Ukrajine i Bosne i Hercegovine sudjelovalo je u aktivnostima Volonterskog tjedna, gdje su volontiranjem pružili pomoći u zajednici, unosili su i slagali drva, krečili, čistili kontejner koji je trenutno mjesto privremenog boravka našeg korisnika.

Također su pomogli u čišćenju okoliša oko Centra Natura SMŽ. Na kraju su posjetili Keramički atelje Petrinja gdje smo ih nagradili radionicom koju je vodila naša Giuseppina Battistella Giuppi.

Studenzi 2024.

Sudjelovali smo na Masterclass u okviru Programa Impact4values

U Opatiji od 21. do 22. studenog 2024. učili smo ključne vještine za uspješno prikupljanje sredstava. Fokus je bio na individualnim i korporativnim donatorima kroz praktične radionice, analize ciljanih skupina, storytelling i vizualne sadržaje.

Prosinac 2024.

Izrada novog Strateškog plana za period 2025. – 2030.

Ovaj put smo osim članova Udruge GRAK uključili i naše sugrađane, korisnike i pratitelje udruge.

Udruga GRAK

2. prosinca 2024. ·

...

Radimo na strateškom planiranju udruge pa nas zanima vaše mišljenje.

Znate li čime se bavi udruga GRAK?

Što mislite, kako udruga GRAK može pomoći u kulturnom i društvenom razvoju Petrinje i županije?

Na koje probleme trebamo odgovoriti?

Mislite li da [Keramički atelje Petrinja](#) pomaže u očuvanju lončarske tradicije i kulturnom razvoju grada? Kako bi to mogli unaprijediti?

Mislite li da program ZAŽELI učinkovito pomaže starim i nemoćnim osobama? Imate li prijedlog, kako bi mogli pomoći ranjivim skupinama naših sugrađana?

Ako imate poticajan komentar na bilo koje od ovih pitanja, bit će nam dragو ako ga napišete 😊

Obilježavanje međunarodnog dana volontera

Međunarodni dan volontera je prilika da se okupimo i počastimo naše volontere bez kojih atelje ne bi mogao raditi. Zahvalili smo im na dežurstvima u ateljeu, vodenju radionica, timskim projektima, sudjelovanju na sajmovima, međusobnom pomaganju i dijeljenju znanja.

Božićni domjenak zaposlenica Udruge GRAK

Program Zaželi je pomogao zapošljavanju 15 žena koje skrbe za 106 starih i nemoćnih osoba. Lijepo je što su one obogatile tim naše udruge. Za stolom smo razgovarale, dijelile poklone i puno se smijale, kao jedna velika, skladna obitelj.

Palma Miličević, predsjednica udruge i Manda Šalić, dopredsjednica i voditeljica projekta su se zahvalile ovim divnim ženama koje svoj posao obavljaju s puno ljubavi.

Rad u udruzi nikada nije samo posao. Tu trebaš razumjeti potrebe zajednice i ljudi s kojima radiš.

Izvršni odbor Udruge GRAK

1. Palma Miličević, predsjednica udruge
2. Manda Šalić, dopredsjednica udruge
3. Nina Fićur Feenan, članica udruge
4. Silvio Radošević, član udruge
5. Ante Čakarić, član udruge

Djelatnici Udruge GRAK

1. Anušić Mirjana
2. Battistella Giuseppina
3. Čerkez Ankica
4. Debeljak Dijana
5. Gagula Nada
6. Jandrić Ljiljana
7. Kožul Slavica
8. Majdančić Matija
9. Miličević Palma
10. Mitrović Janja
11. Polak Mitra
12. Prečanica Nikolina
13. Radman Marica
14. Radman Mirjana
15. Radošević Katica
16. Stjepanović Gordana
17. Šako Ljiljana
18. Šalić Gordana
19. Šalić Manda
20. Uvalić Mirna

Volonteri Udruge GRAK (dugoročni)

1. Barić Gordana
2. Dejanović Višnja
3. Ficur Feenan Nina
4. Jakovović Roberta
5. Miličević Palma
6. Radošević Silvio
7. Sabolić Dijana
8. Tarabić Vera
9. Žinić Marijana